

Základními právními předpisy týkající se práva na zákonného soudce jsou zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů.

Základní zásady těchto právních předpisů respektují ústavní principy vyjádřené Ústavou České republiky, Listinou základních práv a svobod a Úmluvou o ochraně lidských práv a svobod. Mezi takové principy, které se vztahují k oblasti práva na zákonného soudce, patří zejména princip zákonného soudu a zákonného soudce. Tento princip má různé stránky, které spojuje to, že zřízení soudu jako instituce, jeho složení pro určitou kauzu i pravidla jeho výběru nesmí být libovolné nebo nahodilé, ale musí být v zájmu objektivitivy stanoveny zákonem. Toto vše má napomoci soudcovské nezávislosti a uplatnění práva na spravedlivý proces.